

ПРОЕКТ НА БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА ШУМЕН ЗА 2025 Г.

фотография: Веселин Тодоров

**ПРОЕКТЪТ НА БЮДЖЕТА НА
ОБЩИНА ШУМЕН ЗА 2025 Г.**

**Е В РАЗМЕР НА
156 377 894 ЛЕВА**

БЮДЖЕТ НА РАСТЕЖА И МОДЕРНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ

ЗАКОНОВА РАМКА НА БЮДЖЕТ 2025 Г.

- ✓ **Закон за публичните финанси;**
- ✓ **Закон за държавния бюджет за 2025 година;**
- ✓ **Закон за местното самоуправление и местната администрация;**
- ✓ **Наредба за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местни дейности за следващите три години, за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на общинския бюджет;**
- ✓ **РМС № 93 от 25.02.2025 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2025 г.**
- ✓ **План за интегрирано развитие на Община Шумен за периода 2021-2027 г.;**
- ✓ **Наредбите, приети от Общинския съвет, с които са определени цените на предоставяните услуги, таксите и местните данъци, администрирани от Община Шумен;**
- ✓ **Постъпили предложения от местната общност, общински съветници, второстепенни разпоредители, и кметовете и кметски наместници.**

Цели на проектобюджета за 2025 г.

- ✓ Развитие на спорта и културата;
- ✓ Развитие на образователната, социалната и здравна политика;
- ✓ Модернизиране на инфраструктурата, развитие на ВИК инфраструктура и „Зелена община“;
- ✓ Повишаване качеството на публичните услуги в среда на електронно управление;
- ✓ Добро финансово управление на Общината.

Как ще постигнем основната цел на проектобюджета за 2025г.?

- ✓ Чрез балансиране на приходите и разходите за постигане на желаните резултати;
- ✓ Чрез привличане на външни финансови ресурси;
- ✓ Чрез дигитализация на общинските услуги;
- ✓ Чрез активно взаимодействие между Общината и гражданите за решаване на местните проблеми.

Принципи на проектобюджета за 2025 г.

- Отчетност и отговорност
- Адекватност
- Прозрачност
- Устойчивост
- Законосъобразност

Финансовата политика на Община Шумен е насочена към постигане на заложените цели посредством добро управление на публичните финанси. Спазвайки принципите за икономичност, ефективност и ефикасност. Приложени са изискванията на местното, националното и европейското законодателство, като и на вътрешните актове и на договоритестепената свързани с постигане целите на общината. Съпоставени са действителните и очакваните резултати от дейността. Поддържане на текущи нива на приходите и разходите без риск за платежоспособността на общината или за способността за покриване на задължения в дългосрочен план.

Спазвайки тези принципи бюджетът на Община Шумен е балансиран, реалистичен и съобразен с икономическите тенденции. Съответства на фискалната политика на макроикономическите и социално-икономическите цели;

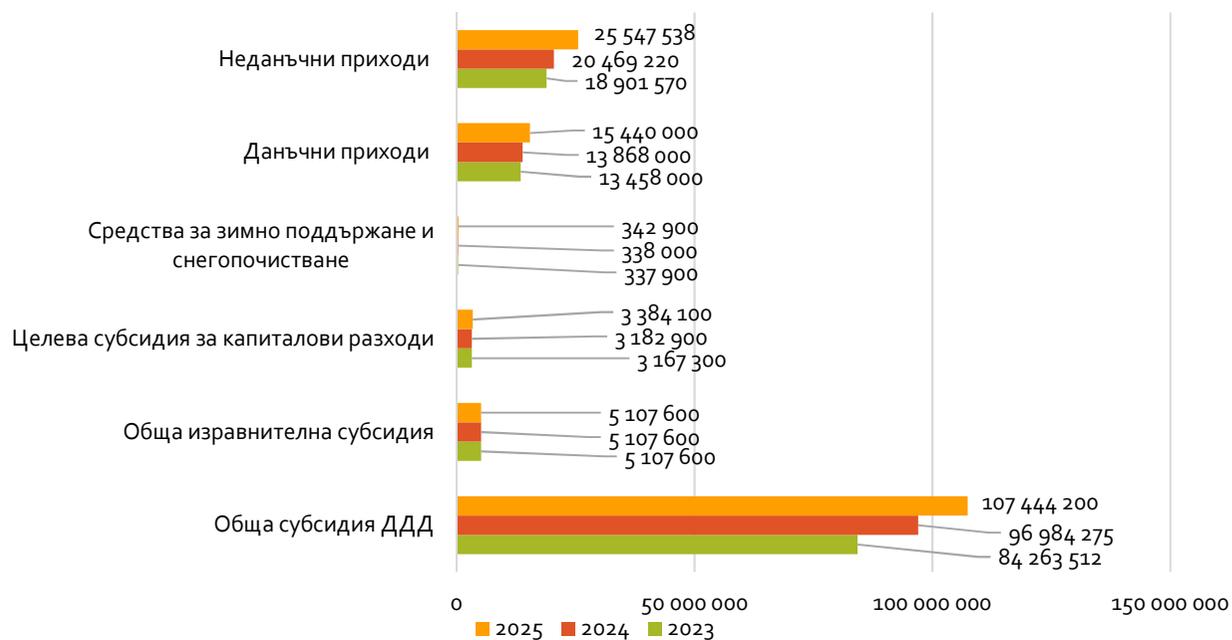
Макрорамка

ПРИХОДИ	156 377 894 лв.
1. Приходи с държавен характер	107 444 200 лв.
2. Общо приходи с местен характер	48 933 694 лв.
в т. ч.	
- от местни приходи от имуществени данъци и неданъчни приходи	40 987 538 лв.
- такса битови отпадъци	10 290 000 лв.
РАЗХОДИ	156 377 894 лв.
1. Разходи за делегирани от държавата дейности	107 444 200 лв.
2. Разходи за делегирани от държавата дейности, дофинансирани с общински приходи	2 038 292 лв.
3. Разходи за местни дейности	46 895 402 лв.

Структура на прихода

Вид приход	2023	2024	2025
Обща субсидия ДДД	84 263 512	96 984 275	107 444 200
Обща изравнителна субсидия	5 107 600	5 107 600	5 107 600
Целева субсидия за капиталови разходи	3 167 300	3 182 900	3 384 100
Средства за зимно поддържане и снегочистване	337 900	338 000	342 900
Данъчни приходи	13 458 000	13 868 000	15 440 000
Неданъчни приходи	18 901 570	20 469 220	25 547 538

Структура на плана на местните приходи за 2025 г.

	ЛЕВА
<i>Приход от данъци</i>	<i>15 440 000</i>
<i>Приход от собственост</i>	<i>7 419 158</i>
<i>Общински такси</i>	<i>13 117 000</i>
<i>Глоби, санкции, наказателни лихви</i>	<i>1 092 000</i>
<i>Други неданъчни приходи</i>	<i>301 580</i>
<i>От продажба на нефинансови активи</i>	<i>4 350 000</i>

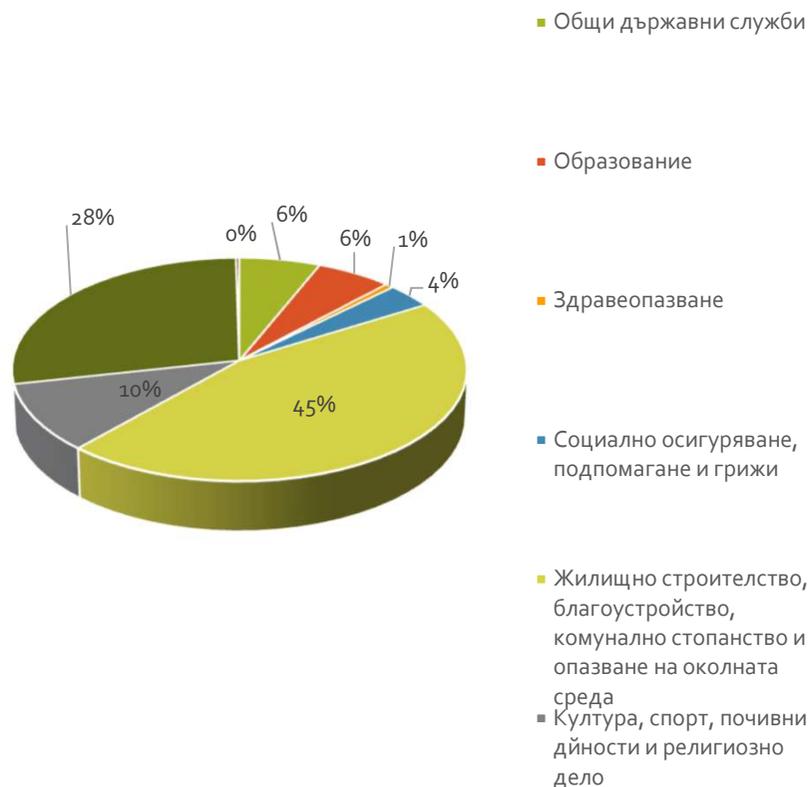
Разпределение на разходите за 2025 г. по функции за държавно делегирани дейности без капиталови разходи

Функция	Лева
<i>Общи държавни служби</i>	<i>6,099,000</i>
<i>Отбрана и сигурност</i>	<i>482,400</i>
<i>Образование</i>	<i>70,897,600</i>
<i>Здравеопазване</i>	<i>9,403,500</i>
<i>Социално осигуряване, подпомагане и грижи</i>	<i>14,005,000</i>
<i>Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело</i>	<i>6,556,700</i>
Общо:	107,444,200

Разпределение на разходите за 2025 г. по функции за местни дейности без капиталови разходи

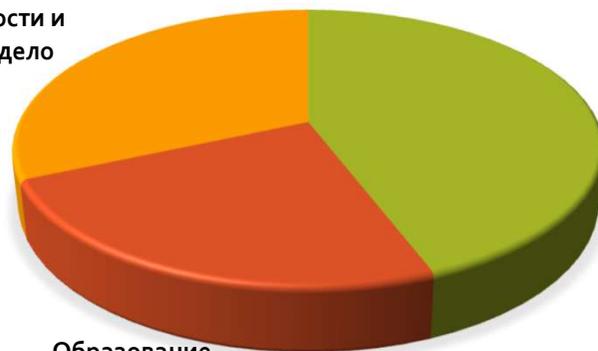
Функция	Лева
Общи държавни служби	2 256 441
Образование	2 363 800
Здравеопазване	245 000
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	1 340 490
Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда	17 105 437
Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело	3 763 120
Икономически дейности и услуги	10 494 220
Некласифицирани разходи /лихви и резерв/	94 504
Общо:	37 663 012

Разпределение на разходите за 2025 г. по Функции за делегирани от държавата дейности, дофинансирани с местни приходи без капиталови разходи

<i>Функция</i>	<i>Лева</i>
<i>Общи държавни служби</i>	<i>900 540</i>
<i>Образование</i>	<i>493 752</i>
<i>Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело</i>	<i>644 000</i>
<i>Общо:</i>	<i>2 038 292</i>

Култура, спорт,
почивни дейности и
религиозно дело
32%

Общи държавни
служби
44%

Образование
24%

РАЗХОДНИ ПОЛИТИКИ И ПРИОРИТЕТИ

Нашите приоритети за 2025 г.:

- ✓ **Постигане на по-добро образование, спорт и култура;**
- ✓ **Провеждане на политика за подобряване на качеството на живот и грижа за здравето на хората;**
- ✓ **Техническа и социална инфраструктура - развитие на екологичния транспорт в общината.**

Планирането на разходите за местни дейности е съобразено с наличните поети ангажименти и задължения към края на 2024 година и прогнозите за предстоящите ангажименти през 2025 година.

ОБРАЗОВАНИЕ

Заложените средства за функция „Образование“ в бюджета за 2025 г. са в размер на 74 243 286 лева. Ръстът спрямо 2024 г. е 13 %, като е предвидено увеличение на доходите на педагогическите специалисти.

<i>Функция "Образование"</i>	<i>2023 г.</i>	<i>2024 г.</i>	<i>2025 г.</i>	<i>Ръст 2025/2024</i>
<i>текущи разходи местни</i>	<i>1 881 075</i>	<i>1 976 549</i>	<i>2 273 800</i>	<i>15</i>
<i>в т.ч. за ЦПЛР-УСШ</i>	<i>361 999</i>	<i>427 589</i>	<i>503 370</i>	<i>18</i>
<i>в т.ч. за ЦПЛР-ОДК</i>	<i>1 023 233</i>	<i>1 140 000</i>	<i>1 394 710</i>	<i>22</i>
<i>Капиталови разходи и инвестиции</i>	<i>253 100</i>	<i>122 000</i>	<i>598 128</i>	<i>390</i>
<i>дофинансиране</i>	<i>294 188</i>	<i>315 164</i>	<i>473 758</i>	<i>50</i>
<i>текущи разходи ДД</i>	<i>56 588 683</i>	<i>63 035 329</i>	<i>70 897 600</i>	<i>12</i>
	<i>59 017 046</i>	<i>65 449 042</i>	<i>74 243 286</i>	<i>13</i>

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

Средствата за функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ в бюджета за 2025 г. са в размер на 15 345 490 лв. Разчетени са средства за увеличение на заплатите на работещите в социалните услуги до 15% .

Функция "Социално осигуряване, подпомагане и грижи"	2024 г.	2025 г.	Ръст 2025/2024
Текущи разходи местни дейности	1 159 560	1 340 490	16
Текущи разходи ДДД	14 366 159	14 005 000	-3

Социалната дейност в общината се реализира през 2025 г. и чрез четири проекта на обща стойност 7 238 940 лв., чрез които се предоставя грижа за най-уязвимите социални групи от общността ни - малки деца, лица с увреждания и възрастни хора, изграждане и оборудване нова здравно-социална услуга и основен ремонт, обновяване и благоустрояване на Дом стари хора.

„ЗЕЛЕНА ОБЩИНА“

Доброто качество на живот изисква Общината да осигури дейностите по строителство, озеленяване и екология.

Чрез проекти ще се финансират:

- ✓ Закупуване на 6 електробуса по Програма „Въздух“.
- ✓ Подобряването на уличното осветление.
- ✓ Подобряване на енергийната ефективност на 5 сгради – спортен комплекс „Плиска“ кметство с.Мадара, Регионален исторически музей, сградата на Общината и Регионална библиотека на обща стойност 11 245 368 лв.
- ✓ През 2025 г. продължава санирането на 20 жилищни сгради в град Шумен.

От местно финансиране в бюджета за 2025 г. са заложили средства в размер на 16 677 030 лева, от които 6 966 030 лв. за текущи дейности и 9 711 000 лв. за капиталови разходи.

СТРОИТЕЛСТВО

<i>Дейност</i>	2024	2025	Ръст 2025/2024
<i>603 Водоснабдяване и канализация</i>	175 000	194 800	11
<i>604 Осветление на улици и площади</i>	1 357 658	1 640 000	11
<i>606 Изграждане, ремонт и поддържане на уличната мрежа - текущи ремонти</i>	2 579 653	3 130 000	21
<i>619 Други дейности по жилищното строителство, благоустройството и регионалното развитие</i>	212 000	170 000	-20
<i>832 Служби и дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътищата</i>	279 000	150 600	-46
<i>622 Озеленяване</i>	1 530 000	1 818 782	19
<i>КРИ / Капиталови разходи за строителство и благоустройство</i>	3 747 814	6 751 000	80
<i>Инвестиционни проекти за рехабилитация на улична мрежа, финансирани чрез дългосрочен заем</i>	10 028 134	2 960 000	-70
<i>Всичко за строителство и благоустройство</i>	19 909 259	16 677 030	-16

ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ

През 2025 г. продължават своята дейност седемте общински предприятия. За тях е разчетен общо бюджет в размер на 16 416 750 лв. Средствата за работни заплати на работещите са съобразени с увеличената МРЗ. За част от предприятията, чиито служители работят на терен са предвидени по 100 лева месечно за ваучери за храна.

В план-сметката на ОП „Строителство и благоустройство“ на стойност 1 804 750 лв. за 2025 г. има планирани средства за благоустрояване на града и селата, както и текущи ремонти на улици и пътища. Планирани са:

200 000 лв.- за ремонт на детски градини;

90 000 лв. – за ремонт на детски площадки в детски градини;

50 000 лв. - за ремонт на училища;

50 000 лв. – за ремонт на читалища;

30 000 лв. – за ремонт на подлези;

10 000 лв. – за ремонт и поддържане на детски площадки

ОБЩЕСТВЕНИ АНГАЖИМЕНТИ

ФОНД „ИСКАМ БЕБЕ“ – 30 000 лв. за подпомагане на семейства и лица при ин-витро процедури;

ФИНАНСОВА ПОМОЩ ЗА ЛЕЧЕНИЕ – 40 000 лв. за подпомагане на гражданите на общината при лечение;

ОБЩИНСКИ ФОНД „КУЛТУРА“ – 80 000 лв. за финансиране на културни проекти и творчески продукти;

ДРАМАТИЧНО-КУКЛЕН ТЕАТЪР - 70 000 лв.;

СИМФОНИЕТА - ШУМЕН – 50 000 лв. ;

„ШУМЕН ПЪТНИЧЕСКИ АВТОТРАНСПОРТ“ ООД – 90 000 лв. за поевтиняване на градския транспорт за пенсионери и многодетни майки;

ОБЩИНСКИ ПРИЮТ „ТОНКА ПЕТРОВА“ – 100 000 лв. за храна, медикаменти и медицинска помощ на безстопанствени кучета и котки;

КУЛТУРА, МЛАДЕЖКИ ДЕЙНОСТИ И СПОРТ

През 2025 година за делегираните от държавата дейности в сферата на културата са предвидени 6 556 725 лв., които включват финансиране за Регионалния исторически музей, Регионалната библиотека, Художествената галерия и читалища. Субсидията е с 25,27 % ръст спрямо 2024 година.

За сметка на общинския бюджет са предвидени 3 798 120 лв. за финансиране на:

- *Общински културен календар* с 1 315 000 лв.
- *Общински младежки дом* – 250 000 лв.;
- *АНТП Шумен и Духов оркестър „Михаил Биков“* – 192 000 лв.;
- *Фонд „Култура“* - 80 000 лв.;
- *Дофинансиране на читалищата за горива и отопление* – 22 000 лв.

За финансиране на дейностите по спорт са планирани 1 179 800 лв., в т.ч спортни клубове - 765 000 лв. и 115 000 лв. за текущи ремонти на спортни бази;

За дейности на Общинския младежки съвет и други – 25 000 лв.;

За младежки проекти, съгласно Правилника за финансиране на младежки проекти – 75 000 лв.

СТРУКТУРА НА КАПИТАЛОВИТЕ РАЗХОДИ

Функция	Лева
<i>Общи държавни служби</i>	<i>259 600</i>
<i>Образование</i>	<i>7 000</i>
<i>Здравеопазване</i>	<i>200 000</i>
<i>Социално осигуряване, подпомагане и грижи</i>	
<i>Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда</i>	<i>7 935 320</i>
<i>Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело</i>	<i>622 770</i>
<i>Икономически дейности и услуги</i>	<i>297 700</i>
Общо:	<i>9 322 390</i>

ФИНАНСИРАНЕ НА КАПИТАЛОВИТЕ РАЗХОДИ С МЕСТНИ СРЕДСТВА

От целева субсидия по чл. 53, т. 1 на ЗДБ на РБ за 2025 г. – 3 384 100 лв.;

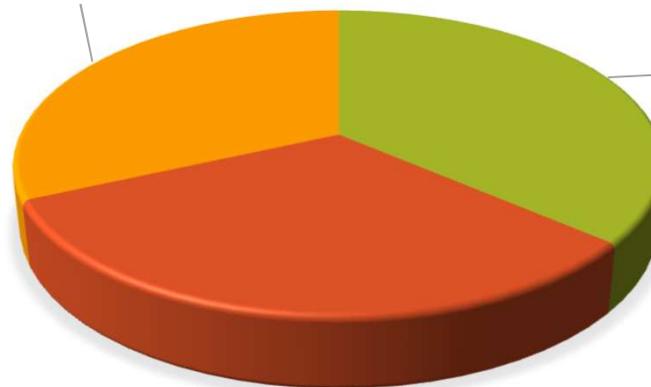
От собствени бюджетни средства от местни дейности 2 978 234 лв.;

В тези средства са включени и разходите по дългосрочния инвестиционен заем за ремонт на улици и междублокови пространства в града и селата на обща стойност 2 960 000 лв.

Приоритети при разпределението на средствата за капиталови разходи от местни дейности в размер на 9 322 334 са :

- обезпечаване на вече поети задължения;
- допълващо финансиране на обекти, разчетени от преходен остатък;
- неотложни нови разходи за 2025 г.

3. От инвестиционен
кредит - 2 960 000лв.
32%

1. От целева субсидия по
чл.53, т. 1 на ЗДБ на РБ за
2025 г. - 3 384 100 лв.
36%

2. От собствени бюджетни
средства от държавно-
делегираны дейности и
преходен остатък 2 978 234лв.
32%

НАШИТЕ КМЕТСТВА

В проектобюджета за 2025 г. на Община Шумен в изпълнение на приетата Програма за развитие на малките населени места са осигурени средства, както следва:

- По разпределенията на разходи на кметствата за 2025 г. за текущи ремонти са планирани 325 590 лв., което съставлява 50 % от приходите от продажби на дълготрайни активи и наеми;
- Отделени са 500 000 лв. за асфалтиране в селата, които ще се разпределят приоритетно от кметовете на Общината и кметствата.
- Назначени са работници, които да поддържат чистотата и зелените площи в малките населени места;
- Увеличението на трудови възнаграждения на кметовете на кметства и специалистите са съобразени, с промяната на минималната работна заплата.

ВЪНШНО ФИНАНСИРАНЕ ЗА 2025 Г.

През 2025 г. се очаква Община Шумен да реализира проекти с подписани договори на обща стойност 70 052 978 лв.

- Национална програма за енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради – одобрени са за финансиране 20 многофамилни жилищни сгради на територията на град Шумен. Предоставеното финансиране е в размер на 21 681 739 лв.;
- Подобряване на енергийната ефективност на сградата на спортен комплекс "Плиска" в гр. Шумен, община Шумен на стойност 2 000 000 лв.;
- Подобряване на енергийната ефективност на сградата на кметството в с. Мадара, община Шумен на стойност 829 149лв.;
- Подобряване на енергийната ефективност на Административната сграда на Община Шумен с административен адрес: гр. Шумен, бул. „Славянски“ №17, общ Шумен, обл. Шумен 3 951 751 лв.;

ВЪНШНО ФИНАНСИРАНЕ ЗА 2025 Г.

- Подобряване на енергийната ефективност на Регионален Исторически Музей в гр. Шумен, община Шумен – 2 233 999 лв.;
- Подобряване на енергийната ефективност на Регионална Библиотека „Стилиян Чилингиров“ в гр. Шумен, община Шумен – 2 230 468 лв.;
- "Устойчива градска мобилност в общините Шумен и Търговище на стойност 8 090 862 лв., от които съфинансиране – 1 943 086 лв.;
- Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Шумен на стойност 36 618 994 лв.

ВЪНШНО ФИНАНСИРАНЕ ЗА 2025 Г.

Проекти, които продължават да се изпълняват през 2025 г.

- "Топъл обяд в община Шумен" – 1 972 528 лв.
- „Повишаване на капацитета на служителите на АСП във връзка с модернизирание на системите за социална закрила - Компонент 1 " Настанени са 89 деца в приемни семейства, от които 13 са с увреждания.
- Предстои кандидатстване по проект «Иновативна здравно-социална услуга Община Шумен». Финансирането по проекта е 1 314 934 лв. Проектта е продължаваща услуга на проект “Грижа в дома в Община Шумен”
- По Националния план за възстановяване и устойчивост се предоставят за проект „Извършване на основен ремонт, реконструкция, обновяване и благоустрояване на Дом за стари хора “Д-р Стефан Смядовски” финансиране в размер на 5 170 172 лв.
- По Националния план за възстановяване и устойчивост "Изграждане и оборудване на нова здравно-социална услуга за резидентна грижа за пълнолетни лица с психични разстройства на територията на община Шумен» е сключен договор за финансиране в размер на 1 315 322 лв.

Национална Инвестиционна програма за общински проекти

Стартиралата през 2024 г. Инвестиционна програма за общински проекти в бюджета за 2025 г. е намерила своето място в чл. 113 и съответно Приложение № 3. За Община Шумен:

- Включени проекти – 47 броя на обща стойност 150 000 000 лв.
- Проекти със сключени споразумения с МРРБ – 37 бр. на обща стойност 77 мил. лв.
- Проекти без споразумения с МРРБ – 10 бр.

Новите моменти през 2025 г. са:

- Удължен е срока на изпълнение и въвеждане в експлоатация на проектите до 30 юни 2027 г.;
- Общата максимална стойност на разходите, които ще се заплатят през 2025 г. по сключени споразумения е в размер до 1 650 млн. лв., в това число 750 млн. лв. се предоставят от централния бюджет чрез бюджета на МРРБ и до 900 млн. лв. чрез разплащане от Българската банка за развитие при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.
- Промяна в приложение № 3 може да се извърши еднократно до 30 юни 2025 г. по предложение на Министерския съвет, въз основа на предложение на кметовете на общините.
- През 2025 г. първо се финансират обекти, за които са сключени споразумения с Министерството на регионалното развитие и благоустройството през 2024 г. и има сключен договор с изпълнител към 31 декември 2024 г., както и такива, сключени през 2025 г., за които са изпълнени условията по чл. 113, ал. 2, 3 и 4 от ЗДБРБ за 2025 г., до размера на общите максимални стойности за съответната община.

НОВИ МОМЕНТИ В БЮДЖЕТ 2025 Г.

1. Подобрена е финансовата рамка на бюджетните взаимоотношения на бюджета на Община Шумен с централния бюджет за 2025 година – държавните трансфери са в размер на 117,550 млн. лв.;
2. През тази година ще се предостави трансфер за основен ремонт на Детско отделение при „МБАЛ-Шумен“ АД в размер 200 000 лв.;
3. За проектите, които предстоят да се изпълняват през 2025 г. са заделени 3 000 000 лв. за съфинансиране и временни безлихвени заеми по проекти на общината, от преходния остатък се предвижда да се прибави още 1 000 000 лв.
5. Подобрена е политиката по доходите с разчетени увеличения във всички дейности с минимум 15%;
6. Увеличени са средствата за спортни дейности с близо 64 %;
7. През 2025 г. по разпределението на разходи на кметствата са разчетени 50 % от приходите от продажби и наеми за 2024 г., като текущи ремонти през 2025 г.

2025 г. - НОВИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И РЕФОРМИ

1. Подготовка за преминаване към единна европейска валута
Индикативна дата за въвеждане: 01.01.2026 г.
2. Подготвителни дейности за преминаване към нови основи на ТБО;
Индикативна дата за въвеждане: 01.01.2026 г.
3. Дигитализация, цифровизация и електронизация;
4. Нови изисквания в Закона за електронното управление, нови технологии, изкуствен интелект.
5. Нова категоризация на общините, районите, кметствата и населените места съгласно критерии и показатели определени с РМС № 93/25.02.2025 г.
6. Увеличени са средствата за спортни дейности с близо 64 %;

Проектът на бюджета за 2025 г. на Община Шумен е разработен при спазване на нормативните изисквания, съобразен е с потребностите и възможностите на Общината в средносрочен план.

В заключение:

Бюджет 2025 г. – бюджет на растежа и вдъхновение за нова и модерна трансформация на публичните услуги и местното самоуправление.

Да направим града и селата ни модерни, иновативни и привлекателни за всички хора !

<http://www.shumen.bg>

mayor@shumen.bg

Шумен 9700, бул. "Славянски" № 17